

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Partnerstwo na rzecz badań naukowych i innowacji”

COM(2011) 572 wersja ostateczna

(2012/C 229/07)

Sprawozdawca: **Renate HEINISCH**

Dnia 21 września 2011 r. Komisja Europejska, działając na podstawie art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Partnerstwo na rzecz badań naukowych i innowacji”

COM(2011) 572 final.

Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 8 maja 2012 r.

Na 481. sesji plenarnej w dniach 23–24 maja 2012 r. (posiedzenie z 23 maja) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 191 do 2 – 7 osób wstrzymało się od głosu – przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 EKES, tak samo jak Komisja, jest zdania, że partnerstwo oferuje różnorodne korzyści oraz że jego potencjał można by jeszcze lepiej wykorzystać. Komitet z wyraźnym zadowoleniem przyjmuje zatem inicjatywę Komisji dotyczącą tworzenia i wspierania w ramach inicjatywy przewodniej „Unia innowacji” europejskich partnerstw innowacji (EPI), których celem jest zwiększenie efektywności europejskiego cyklu badawczo-rozwojowego oraz skrócenie czasu potrzebnego na wprowadzenie wyników badań naukowych na rynek.

1.2 Aby zapewnić długofalowość i zrównoważone oddziaływanie partnerstw, należy stworzyć takie warunki ramowe, które umożliwią sprostanie wyzwaniom związanym z zarządzaniem, realizacją i finansowaniem.

1.3 Podstawowym warunkiem jest, by partnerstwo było proste, elastyczne, angażujące wszystkie strony i otwarte, by grupy sterujące były reprezentatywne, a ich skład odpowiednio wyważony, oraz by relacje pomiędzy istniejącymi inicjatywami i instrumentami były jasne od samego początku.

1.4 EKES podkreśla znaczenie inicjatyw społecznych jako kluczowych instrumentów służących stworzeniu środowiska przyjaznego innowacjom w celu zachęcania przedsiębiorstw, sektora publicznego, partnerów społecznych i innych organizacji społeczeństwa obywatelskiego do współpracy, a tym samym znaczenie zwiększenia ich innowacyjności i poprawy ich wyników.

1.5 Realizacja koncepcji partnerstwa wymaga wyjaśnienia oraz stałego kontrolowania powiązań pomiędzy EPI a pozostałymi inicjatywami politycznymi (pkt 2.3.2 komunikatu).

1.6 Konieczne uproszczenie skoordynowanej realizacji i procedur dofinansowania europejskich i krajowych programów służących skuteczniejszemu rozwiązaniu kwestii

społecznych (pkt 3.1.3 i 3.3.3 komunikatu) powinno obejmować dostosowanie krajowych procedur administracyjnych, krajowych wytycznych dotyczących wsparcia oraz warunków finansowania obowiązujących w państwach członkowskich.

1.7 Komitet zaleca ponadto silniejsze połączenie istniejących zasobów oraz bardziej przejrzyste i jednoznaczne określenie oraz tematyczne uporządkowanie różnych możliwości (współ)finansowania, a także ich bardziej celowe wykorzystywanie oraz centralne i systematyczne informowanie o nich.

1.8 Komitet zaleca zatem włączenie – zarówno na szczeblu krajowym, jak i europejskim – wszystkich podmiotów i inicjatyw, które mogą przyczynić się do zapewnienia odpowiednich działań następczych o charakterze regulacyjnym, zdolności partnerstw do dalszego funkcjonowania oraz do wdrożenia ich wyników.

1.9 Aby zwiększyć atrakcyjność Europy dla „globalnych graczy”, należy w dalszym ciągu wspierać włączenie państw trzecich do partnerstw na rzecz badań naukowych i innowacji.

1.10 Na podstawie dotychczasowych doświadczeń związanych z partnerstwem należy wyjaśnić, jaka forma i jaki poziom wiążącego charakteru są wymagane w celu zagwarantowania, z jednej strony, elastyczności, otwartości i innowacyjności, a z drugiej strony zapewnienia długofalowości i stabilności partnerstwa oraz osiągnięcia jego trwałego oddziaływania.

1.11 Aby zaoszczędzić zasoby ludzkie i finansowe oraz czas, w przyszłości należy zwrócić uwagę na większy stopień oddziaływania. W tym celu wymagane są lepsza koordynacja, regularna ocena oraz konsekwentne wdrażanie środków.

1.12 W celu uwzględnienia specyfiki krajowej i regionalnej należy przewidzieć intensywne włączenie podmiotów na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym. Jednocześnie należy mieć cały czas na uwadze znaczenie globalnego wymiaru obecnych wyzwań.

2. Komunikat Komisji

2.1 W komunikacie Komisji zatytułowanym „Partnerstwo na rzecz badań naukowych i innowacji”⁽¹⁾ omówiona została optymalizacja istniejących zasobów na rzecz badań naukowych i innowacji w sposób umożliwiający urzeczywistnienie europejskiej przestrzeni badawczej (do 2014 r.), Unii innowacji, agendy cyfrowej oraz innych inicjatyw przewodnich strategii „Europa 2020”⁽²⁾ również w świetle obecnego kryzysu gospodarczego i finansowego.

2.2 W swoim komunikacie Komisja ponownie poruszyła kwestię koncepcji partnerstwa, którego znaczenie jako środka służącego połączeniu sił podkreślone zostało w komunikacie Komisji w sprawie Unii innowacji z października 2010 r.⁽³⁾ Partnerstwo powinno łączyć europejskie i krajowe podmioty publiczne w ramach partnerstwa publiczno-publicznego (P2P) oraz w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP)⁽⁴⁾, aby pomóc w rozwiązaniu najważniejszych kwestii społecznych i wzmocnić konkurencyjność Europy.

2.3 W celu ustalenia wspólnej wizji co do możliwego wkładu partnerstw na rzecz badań naukowych i innowacji w inteligentny i zrównoważony wzrost w Europie w ramach siódmego programu ramowego (7PR), ramowego programu na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP), europejskiej przestrzeni badawczej (EPB) oraz ram strategicznych Unii innowacji opracowano i przetestowano różne koncepcje partnerstwa.

2.4 W swojej ocenie ogólnej Komisja stwierdziła, że partnerstwo oferuje różnorodne korzyści oraz że jego potencjał można by jeszcze lepiej wykorzystać.

2.5 Europejskie partnerstwo innowacji (EPI) może stanowić ogólne ramy dla różnych koncepcji partnerstwa poprzez połączenie wszystkich ważnych podmiotów uczestniczących w cyklu badawczo-rozwojowym oraz podaży z popytem, a także poprzez wsparcie zaangażowania politycznego na rzecz uzgodnionych działań. Partnerstwo jest więc skuteczną metodą zwiększenia udziału małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w badaniach naukowych i innowacjach.

2.6 Zawarcie partnerstwa nie daje jednak gwarancji sukcesu. Aby zapewnić długofalowość i trwałe oddziaływanie partnerstwa, należy stworzyć takie warunki ramowe, które umożliwią sprostanie wyzwaniom związanym z zarządzaniem partnerstwem oraz jego realizacją i finansowaniem.

2.7 Z wyników odnoszących się do różnych partnerstw wyciągnięto już ważne wnioski dotyczące kształtowania partnerstw, a także na ich podstawie określono możliwości sprostania wymienionym wyzwaniom⁽⁵⁾.

3. Uwagi ogólne

3.1 Zmiany demograficzne, zmiana klimatu oraz zmiany w przemyśle, gospodarce i na rynku pracy wynikające z globalizacji są największymi wyzwaniami dla przyszłego rozwoju państw członkowskich Unii Europejskiej. Sprostanie tym wyzwaniom wymaga podjęcia wspólnych wysiłków, włączenia wszystkich potencjalnych podmiotów oraz centralnej koordynacji odpowiednich działań. Należy się nimi niezwłocznie zająć w ramach współdziałania badań naukowych, innowacji naukowych i technicznych oraz innowacji społecznych.

3.2 Centralna koordynacja jest również niezbędna w odniesieniu do łączenia zasobów, sporządzenia odpowiedniego budżetu oraz rozdysponowania środków, czego celem jest umożliwienie skutecznego wykorzystania możliwości związanych również ze zmianami demograficznymi i wyzwaniami globalnymi w kontekście badań naukowych i innowacji.

3.3 Komitet z wyraźnym zadowoleniem przyjmuje zatem inicjatywę Komisji polegającą na tworzeniu i wspieraniu w ramach inicjatywy przewodniej „Unia innowacji”⁽⁶⁾ europejskich partnerstw innowacji (EPI), których celem jest zwiększenie efektywności europejskiego cyklu badawczo-rozwojowego oraz skrócenie czasu potrzebnego na wprowadzenie wyników badań naukowych na rynek⁽⁷⁾.

3.4 Na podstawie analizy koncepcji partnerstwa przetestowanych w ramach siódmego programu ramowego (7PR⁽⁸⁾), programu na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP⁽⁹⁾), europejskiej przestrzeni badawczej (EPB⁽¹⁰⁾), ram strategicznych Unii innowacji⁽¹¹⁾ oraz w ramach europejskiego projektu pilotażowego na rzecz aktywnej i zdrowej starości można już było wyciągnąć pierwsze wnioski dotyczące kształtowania partnerstwa⁽¹²⁾.

3.5 Z tej analizy wynika, że partnerstwo powinno być uproszczone, elastyczne, angażujące wszystkie strony i otwarte, grupy sterujące reprezentatywne i ich skład odpowiednio wyważony, a relacje pomiędzy istniejącymi inicjatywami i instrumentami powinny być jasne od samego początku. Ponadto partnerstwo wymaga spełnienia jasnych warunków ramowych dotyczących struktur, finansowania i procedur, aby mogło się długofalowo i stabilnie rozwijać.

⁽¹⁾ COM(2011) 572 final z 21 września 2011 r.

⁽²⁾ COM(2010) 546 final. Zob. również IP/10/225. W czerwcu 2010 r. Rada Europejska przyjęła 10-letni program zastępujący strategię lizbońską. Jego celem jest osiągnięcie inteligentnego i zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, przy jednoczesnej poprawie koordynacji gospodarki krajowej i europejskiej.

⁽³⁾ COM(2010) 546 final; zob. również opinię EKES-u: Dz.U. C 132 z 3.5.2011, s. 39.

⁽⁴⁾ Jako przykłady partnerstw P2P wymienia się m.in. ERA-NET i ERA-NET Plus, inicjatywy na podstawie art. 185 oraz wspólne planowanie (ang. Joint Programming – JP). Do partnerstw PPP zalicza się na przykład wspólne inicjatywy technologiczne (WIT) oraz Internet przyszłości.

⁽⁵⁾ Zob. dokument roboczy służb Komisji SEC(2011) 1028 final z 1 września 2011 r.

⁽⁶⁾ COM(2010) 546 final z 6 października 2010 r.

⁽⁷⁾ COM(2011) 572 final z 21 września 2011 r.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 412 z 30.12.2006, s. 1 oraz Dz.U. C 65 z 17.3.2006, s. 9.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 310 z 9.11.2006, s. 15 oraz Dz.U. C 65 z 17.3.2006, s. 22.

⁽¹⁰⁾ COM(2000) 6 final oraz Dz.U. C 204 z 18.7.2000, s. 70.

⁽¹¹⁾ Zob. przypis 6.

⁽¹²⁾ Zob. dokument roboczy służb Komisji SEC(2011) 1028 final z 1 września 2011 r.

3.6 EKES docenia i wspiera wysiłki Komisji, by przekształcić wymienione wyżej wnioski w konkretne propozycje i wytyczne oraz włączyć istotne aspekty do programu „Horyzont 2020”. Propozycje opisane w przedmiotowym komunikacie są niezbędne, lecz zdaniem Komitetu wymagają jeszcze uzupełnienia.

4. Uwagi szczegółowe / Uwagi dotyczące propozycji Komisji

4.1 Cele europejskiego partnerstwa innowacji (EPI)

4.1.1 Komitet uznaje i wspiera sformułowany w komunikacie Komisji cel, który polega na powiązaniu w ramach EPI sprawdzonych narzędzi związanych z „podażą” (badania naukowe i technologie) z narzędziami związanymi z „popytem” (użytkownicy, regulatorzy, organy normalizacyjne itd.) (pkt 2.3.1). Komitet zgadza się z Komisją, że EPI może łączyć główne podmioty na szczeblu krajowym i regionalnym, podmioty z sektora publicznego i podmioty społeczeństwa obywatelskiego oraz zintensyfikować wzajemną wymianę między nimi, a także, że przyczynia się w ten sposób do optymalizacji narzędzi, zwiększenia synergii i połączenia zasobów oraz do wsparcia innowacji – w szczególności innowacji społecznych takich jak nowe modele biznesowe⁽¹³⁾ – i wzmocnienia zaangażowania politycznego.

4.1.2 Komitet podkreśla w tym kontekście znaczenie propozycji Komisji, które opierają się na wnioskach przedstawionych w dokumencie roboczym służb Komisji dotyczącym pilotażowego europejskiego partnerstwa innowacji na rzecz aktywnej i zdrowej starości oraz innych partnerstw⁽¹⁴⁾. Z wniosków tych wyraźnie wynika, że jasne warunki ramowe związane z zarządzaniem, realizacją i finansowaniem są niezbędne w celu umożliwienia długotrwałego i skutecznego rozwoju partnerstw na rzecz badań naukowych i innowacji.

4.2 Realizacja koncepcji partnerstwa

4.2.1 W kontekście realizacji koncepcji partnerstwa Komitet uznaje za szczególnie ważne poniżej wymienione kwestie oraz proponuje ich uzupełnienie następującymi aspektami:

4.2.2 Wyjaśnienie powiązań pomiędzy EPI a pozostałymi inicjatywami politycznymi (pkt 2.3.2 komunikatu): Powiązania te należy stale kontrolować oraz należy je wyjaśnić zwłaszcza w przypadku nowego EPI.

4.2.3 Włączenie wszystkich podmiotów, które mogą zapewnić odpowiednie działania następcze o charakterze regulacyjnym (pkt 2.3.2): W tym celu należy określić i uwzględnić poszczególne role i potrzeby różnych podmiotów w procesie innowacji. Równie ważna jest możliwość zakończenia realizacji danego działania; w sytuacji, gdy jego cel został osiągnięty, lub gdy w trakcie jego realizacji okazało się, że działanie mija się z celem.

4.2.4 Uproszczenie skoordynowanej realizacji programów europejskich i krajowych i procedur dofinansowania w celu skutecznego rozwiązywania kwestii społecznych (pkt 3.1.3): Zdaniem Komitetu aspekt ten obejmuje również możliwe daleko idące dostosowanie krajowych wytycznych dotyczących wsparcia oraz warunków finansowania. W przedmiotowym

komunikacie Komisji (pkt 3.3.3) wspomniano również o konieczności synchronizacji procedur administracyjnych państw członkowskich.

4.3 Obecna koncepcja partnerstwa na rzecz badań naukowych i innowacji

4.3.1 Koncepcje partnerstwa opracowano i przetestowano w ramach 7PR, CIP, EPB oraz ram strategicznych Unii innowacji⁽¹⁵⁾.

4.3.2 Do obecnych wspólnych inicjatyw należą w szczególności: europejskie partnerstwo innowacji na rzecz aktywnej i zdrowej starości⁽¹⁶⁾, Europejska agenda cyfrowa⁽¹⁷⁾, inicjatywa w zakresie wspólnego planowania „Długie lata, lepsze życie – potencjał i wyzwania zmian demograficznych”⁽¹⁸⁾ oraz zaplanowany program „Horyzont 2020”⁽¹⁹⁾.

4.3.3 Włączenie innych ważnych podmiotów i inicjatyw na szczeblu krajowym i europejskim jest nieodzowne, aby uniknąć rozdrobnienia rynku oraz powielania działań. Partnerstwo na rzecz badań naukowych i innowacji lub co najmniej synergie znajdują odzwierciedlenie na przykład w „Europejskim Roku Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej” zaplanowanym na rok 2012⁽²⁰⁾, w programie WHO na rzecz otoczenia przyjaznego dla osób starszych⁽²¹⁾ oraz w Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych⁽²²⁾.

4.3.4 Należy również w większym stopniu uwzględnić istotne prace wstępne innych podmiotów na szczeblu krajowym i europejskim. Należą do tego np. różne programy i inicjatywy DG SANCO, Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT)⁽²³⁾ oraz Instytutu Perspektywicznych Studiów Technologicznych (IPTs)⁽²⁴⁾.

4.3.5 EKES podkreśla ponadto znaczenie partnerstwa w zwiększaniu atrakcyjności Europy jako światowego partnera w zakresie badań naukowych i innowacji. Pomagając uzyskać efekt skali i niezbędny zakres prac, partnerstwo zwiększa tym samym skuteczność i efektywność inwestycji w badania naukowe w Europie dla podmiotów globalnych⁽²⁵⁾. EKES zachęca do dalszego rozwoju partnerstwa w tym kierunku.

⁽¹⁵⁾ Zob. przypis 4. Dobrym przykładem partnerstwa P2P jest wspólny program „Nowoczesne technologie w służbie osobom starszym”, na który przeznaczono ponad 600 mln EUR. Konkretnym przykładem PPP jest wspólna inicjatywa technologiczna ARTEMIS (systemy wbudowane).

⁽¹⁶⁾ Zob. IP/10/1288.

⁽¹⁷⁾ Zob. IP/10/581, MEMO/10/199 oraz MEMO/10/200.

⁽¹⁸⁾ Zob. <http://www.jp-demographic.eu>.

⁽¹⁹⁾ Program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020); MEMO-11-435. Zob. również wstępny projekt opinii INT/614-615-616-631 w sprawie programu „Horyzont 2020”, sprawozdawca: Gerd Wolf.

⁽²⁰⁾ Zob. <http://europa.eu/ey2012/>.

⁽²¹⁾ Zob. http://www.who.int/ageing/age_friendly_cities/.

⁽²²⁾ Zob. <http://www.un.org/disabilities/default.asp?id=150>.

⁽²³⁾ Zob. <http://eit.europa.eu>.

⁽²⁴⁾ Zob. <http://ipts.jrc.ec.europa.eu>.

⁽²⁵⁾ W tym kontekście można podać choćby takie dwa przykłady: Na podstawie inicjatywy w zakresie wspólnego planowania badań naukowych w zakresie chorób neurodegeneracyjnych Kanada zmieniła ukierunkowanie swojego programu badań w tym zakresie na koordynację swoich działań z Europą i obecnie jest partnerem działania pilotażowego koncentrującego się na centrach doskonałości. Indie są czynnie zainteresowane udziałem w inicjatywie w zakresie wspólnego planowania badań naukowych „Woda”.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 132 z 3.5.2011, s. 22–25.

⁽¹⁴⁾ SEC(2011) 1028 final.

4.3.6 Kluczowe znaczenie dla przyszłego funkcjonowania partnerstwa na rzecz badań naukowych i innowacji ma, oprócz strukturalnych warunków ramowych, pionierska i solidna wspólna wizja. Komisja jest zdania, że w związku z tym oprócz wszystkich możliwych podmiotów, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego i ludzi starszych do partnerstwa należy również włączyć w szczególności partnerów społecznych i ludzi młodych lub ich przedstawicieli w celu uzyskania ich czynnego poparcia dla przyszłego rozwoju i przyszłej realizacji partnerstwa.

4.3.7 Innowacje niekoniecznie powstają jako wynik linearnego procesu, lecz poprzez połączenie i integrację sektorów, systemów i koncepcji. Do najczęstszych czynników, które przyczyniają się np. do innowacji związanych z usługami, należą zmiany struktury społecznej, nowe potrzeby klientów oraz reakcje przedsiębiorstw na tego rodzaju zmiany. Wymienione czynniki należy uwzględnić przede wszystkim w odniesieniu do innowacji społecznych.

4.4 Dalsze propozycje uzupełniające

4.4.1 Finansowanie i realizacja – dotyczy pkt 3.2 komunikatu Komisji

4.4.1.1 Aby zapewnić długofalowość partnerstwa, nieodzowne są pewne ramy finansowania. Propozycje Komisji dotyczące uproszczenia i koordynacji istniejących instrumentów finansowania na szczeblu europejskim i krajowym są pod tym względem bardzo wartościowe i należy kontynuować ich urzeczywistnianie.

4.4.1.2 Wskazane byłoby przy tym bardziej przejrzyste i jednoznaczne określenie i tematyczne uporządkowanie różnych możliwości (współ)finansowania, co powinno przyczynić się do ustanowienia solidnej podstawy planowania i realizacji inicjatyw. Komitet zaleca w związku z tym silniejsze połączenie istniejących zasobów, a także ich bardziej celowe wykorzystywanie oraz centralne i systematyczne informowanie o nich.

4.4.2 Wyjaśnienie wiążącego charakteru przyszłych partnerstw

Wiążący charakter dotychczasowych partnerstw sięga począwszy od luźnej współpracy w zakresie określonych aspektów, przez wiążące, lecz ograniczone czasowo i finansowo obietnice poszczególnych partnerów, aż po długofalowe zaangażowanie wszystkich zainteresowanych podmiotów w realizację partnerstwa. W odniesieniu do programu „Horyzont 2020”, na podstawie dotychczasowych doświadczeń należy wyjaśnić, jaka forma i jaki poziom wiążącego charakteru są wymagane w celu zagwarantowania, z jednej strony, elastyczności, otwartości i innowacyjności, a z drugiej strony zapewnienia długofalowości i stabilności partnerstwa oraz osiągnięcia jego trwałego oddziaływania.

4.4.3 Wdrażanie

Partnerstwo na rzecz badań naukowych i innowacji powinno koncentrować się na sprawnym i konsekwentnym wdrażaniu środków uznanych za odpowiednie. W związku z tym należy zintensyfikować współdziałanie nauki i praktyki oraz ukierunkowanie na użytkowników i włączanie ich do partnerstwa inno-

wacji. Aby niepotrzebnie nie marnotrawić cennego czasu oraz zasobów ludzkich i finansowych, w przyszłości należy zwrócić uwagę na większą skuteczność i lepszą koordynację działań, a także na ich bieżącą ocenę zgodnie z ustalonymi kryteriami oraz ich konsekwentne wdrażanie.

4.4.4 Własność intelektualna

W przypadku udziału większej liczby podmiotów w projekcie lub partnerstwie ważnym aspektem jest kwestia praw własności intelektualnej do rezultatów wspólnych działań. Również w odniesieniu do przyszłych partnerstw innowacji należy już od samego początku zapewnić sprawiedliwe rozwiązanie tej kwestii, tak aby wszyscy uczestnicy – również zaangażowani użytkownicy końcowi – otrzymali odpowiedni udział w środkach wsparcia oraz mogli czerpać następnie ewentualne korzyści.

4.4.5 Kontekst regionalny

Partnerstwo musi być realizowane oraz musi sprawdzić się w konkretnym kontekście. Zaleca się zatem ścisłą współpracę z podmiotami na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym oraz uwzględnienie specyfiki krajowej i regionalnej, ponieważ warunki są bardzo różne zarówno w ramach państw członkowskich, jak i pomiędzy nimi. Takie ukierunkowanie na kontekst nie może jednak przysłonić znaczenia globalnego wymiaru obecnych wyzwań.

4.4.6 Przykłady sprawdzonych rozwiązań

4.4.6.1 Jako wzory udanych partnerstw należy gromadzić i upowszechniać przykłady tych istniejących partnerstw, które odniosły sukces. EKES proponuje uzupełnienie dotychczasowych sposobów rozpowszechniania, np. za pośrednictwem strony internetowej CORDIS, np. własnym portalem internetowym lub corocznymi imprezami połączonymi z przyznawaniem nagród partnerstwom, które odniosły największy sukces.

4.4.6.2 Równie przydatne może się też okazać poznanie przyczyn niepowodzenia partnerstwa oraz wyciągnięcie z nich odpowiednich wniosków. Komitet zaleca zatem gromadzenie zarówno wzorowych koncepcji, jak i przykładów nieudanych przedsięwzięć oraz danych o okolicznościach ich realizacji, a także aktywne rozpowszechnianie informacji o nich.

4.4.7 Merytoryczne wyjaśnienie pojęć

4.4.7.1 Pojęcia „innowacje”, „badania naukowe” i „partnerstwo” na razie nie zostały zdefiniowane. Podczas gdy w odniesieniu do „partnerstwa” zdefiniowano już w komunikacie Komisji ważne warunki ramowe⁽²⁶⁾, a pojęcie „innowacje” zostało wyjaśnione w różnych komunikatach i opiniach⁽²⁷⁾, nadal jednak niejasne jest, do czego powinny odnosić się przyszłe badania naukowe, lub jest to określone jedynie w sposób egzemplaryczny. Ze względu na zmiany demograficzne i światowe wyzwania społeczne wysokiej jakości podstawowe badania naukowe są jednak nieodzowne.

⁽²⁶⁾ Zob. m.in. IP/11/1059 oraz MEMO/11/623 z dnia 21 września 2011 r.

⁽²⁷⁾ COM(2010) 546 final. Zob. również ponownie Dz.U. C 132 z 3.5.2011, s. 39.

4.4.7.2 Wywody na ten temat wykraczałyby poza ramy niniejszej opinii. W tym celu Komitet sporządza opinię z inicjatywy własnej w sprawie „Ósmy ramowy program badań i rozwoju: plan działań dotyczący starzenia się”⁽²⁸⁾.

4.4.8 Lepsze wykorzystanie potencjału

Dziedzina starzenia się społeczeństwa jest przykładem sukcesu współdziałania z jednej strony badań i rozwoju w dziedzinie medycyny i techniki, a z drugiej strony postępu społecznego. Poprzez połączenie wszystkich dostępnych zasobów intelektualnych, finansowych i praktycznych również w przyszłości mogą wykształcić się ogromne siły, dzięki którym będzie można sprostać aktualnym wyzwaniom.

Bruksela, 23 maja 2012 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Staffan NILSSON

⁽²⁸⁾ „Horyzont 2020»: plan działań dotyczący starzenia się” (opinia z inicjatywy własnej), Zob. str. 13 niniejszego Dziennika Urzędowego (CESE 1290/2012).